

Відгук

офіційного опонента на дисертаційну роботу Турлюк Вікторії Володимирівни за темою: «Програмування тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок на етапі спеціалізованої базової підготовки», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт

Актуальність. Робота Турлюк В. В. присвячена цікавому в теоретичному та важливому в практичному відношеннях питанню.

Проблема програмування тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок на етапі спеціалізованої базової підготовки вимагає оновлення змісту та форм навчально-тренувального процесу.

На сучасному етапі розвитку теорії та методики програмування тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок подальший прогрес можливий тільки при комплексному підході до вирішення цієї проблеми.

Дисертація Турлюк В. В., безумовно, є актуальною, оскільки вона спрямована на пошук нових шляхів і невикористаних резервів для вдосконалення структури та змісту спортивної підготовки легкоатлеток-бар'єристок на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Аналіз науково-методичної літератури з даної проблеми дозволив встановити, що науково-методичне забезпечення щодо вдосконалення структури та змісту спортивної підготовки легкоатлеток-бар'єристок є недостатнім. Кількість наукових робіт, присвячених вивченню даної проблеми, – обмежена, а існуючі дані – суперечливі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження було виконано за темою «Теоретико-методичні основи програмування і моделювання підготовки спортсменів різної кваліфікації» (номер державної реєстрації: 0116U005299) Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2016–2020 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту.

Робота складається з анотації на державній і англійській мовах, змісту, переліку умовних скорочень, вступу, п'яти розділів, практичних рекомендацій, висновків, списку літературних джерел і додатків. Дисертація викладена на 257 сторінках. Робота містить 41 таблицю та 29 рисунків, використано 251 джерело літератури, з них – 58 праць латиницею.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дослідження, вказано його об'єкт, предмет, мету, завдання та методи, розкрито наукову новизну, з'ясовано практичну значущість отриманих результатів, особистий внесок дисертанта, відображено апробацію результатів дослідження.

У **першому розділі** «Сучасні підходи до програмування та організації тренувального процесу в легкій атлетиці» зроблено огляд останніх теоретико-методичних досягнень щодо специфіки, умов та сучасних технологій запровадження програмування навчально-тренувального процесу в різних видах спорту. На підставі аналізу науково-методичної літератури визначено актуальність дослідження, особливості програмування тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок на етапі спеціалізованої базової підготовки та основні проблеми в підходах програмування тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок.

У **другому розділі** «Методи та організація досліджень» розкрито зміст і доцільність використання методів дослідження, їх адекватність щодо об'єкта, предмета, мети та завдань роботи, наведено дані щодо організації та етапів дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, педагогічні спостереження, педагогічний експеримент, метод експертних оцінок, педагогічні тестування, методико-біологічні методи, психодіагностика, методи математичної статистики.

У **третьому розділі** «Індивідуально-типологічні особливості легкоатлеток-бар'єристок» наведені дані про традиційну систему підготовки легкоатлеток-бар'єристок. Проведено експертну оцінку фізичних якостей та технічних здібностей спортсменок. Проведено оцінку особливостей тілобудови, антропометричних показників і протікання оваріально-менструального циклу,

функціональних можливостей бар'єристок, рівня фізичної та психологічної підготовленості та ін.

У **четвертому розділі** «Експериментальне обґрунтування програмування тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок та його ефективності на етапі спеціалізованої базової підготовки» обґрунтовано сучасні підходи програмування тренувального процесу, алгоритм та зміст програмування, технологію програмування та ефективність упровадження. Розроблені та впроваджені в тренувальний процес програми мікроциклів, модельні комплекси вправ з фітнес-технологіями, модельні комплекси вправ для вдосконалення технічної підготовленості та ін.

У **п'ятому розділі** «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» відображені результати дисертаційної роботи, охарактеризовані теоретичне та практичне значення отриманих вперше результатів, які підтверджують і доповнюють досліджувану проблему.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. На основі проведеного комплексного теоретичного аналізу й узагальнення даних науково-методичної літератури автор чітко визначив об'єкт і предмет дослідження, його мету та завдання. Для вирішення поставлених завдань були використані адекватні методи наукового пошуку, які дозволили обґрунтувати на високому науково-методичному рівні основні положення результатів дослідження та висновки дисертаційної роботи.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що:

- вперше розроблено технологію підбору засобів і методів спеціальної фізичної підготовленості в навчально-тренувальний процес;
- розроблено та обґрунтовано технологію програмування тренувального процесу спортсменок на етапі спеціалізованої базової підготовки;
- виявлено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови впровадження сучасних фітнес-технологій у навчально-тренувальний процес легкоатлеток-бар'єристок та ін.

Практичне значення результатів дослідження полягає в упровадженні заходів, які передбачають нові підходи до програмування та організації навчально-тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок.

Результати дослідження впроваджено в навчально-тренувальний процес Вінницької міської дитячо-юнацької спортивної школи № 1, Козятинської ДЮСШ «Колос», у навчальний процес Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та ін.

Повнота викладу результатів дослідження у друкованих працях. За темою дисертації опубліковано 10 наукових праць, з яких 8 статей – у спеціалізованих фахових виданнях України, 1 стаття – в іноземному виданні, 1 публікація додатково висвітлює результати досліджень.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дисертаційного дослідження представлені на міжнародних науково-практичних конференціях «Фізична культура, спорт та здоров'я нації» (Вінниця, 2016, 2019), «Теоретические и прикладные аспекты олимпийского образования» (Брест, 2017), «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців» (Вінниця, 2018) та багатьох інших.

Відповідність дисертації вимогам МОН України. Структура, обсяг основного тексту, оформлення дисертаційної роботи відповідають вимогам МОН України.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в практичній діяльності тренерів і викладачів із метою підвищення ефективності спортивної підготовки легкоатлеток-бар'єристок на етапі спеціалізованої базової підготовки, а також у навчальному процесі студентів спортивних вузів України.

Недоліки дисертаційної роботи. Разом із тим, робота містить ряд недоліків, які, на нашу думку, не мають принципового характеру та не заперечують теоретичних і методичних здобутків автора:

1. У розділі 1 треба зробити більший акцент на аналізі існуючих проблем. Невідомо, чи поділяє здобувач погляди науковців на ці проблеми. Необхідно показати свої ставлення до наукових розробок інших авторів.

2. На сторінці 78 допущена помилка. Замість слів «... на думку Хоменкової Л. С. [173]» треба писати ««... на думку Хоменкова Леоніда Сергійовича [173]»».

3. У розроблених рекомендаціях зі складання авторських програм не знайшлося місця рекомендаціям із відновлення організму легкоатлеток-бар'єристок на етапі спеціалізованої базової підготовки, які базуються на закономірностях і принципах планомірного становлення спортивної майстерності.

4. У роботі відсутній основний педагогічний експеримент, який би підтвердив ефективність авторської програми підготовки легкоатлеток-бар'єристок.

5. У роботі не розкрито принцип індивідуалізації. Не визначено місце та роль індивідуальної теоретичної та практичної підготовки легкоатлеток-бар'єристок.

6. Розділ «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» необхідно розширити, тобто додати кількість тексту.

7. Кількість висновків потрібно скоротити.

8. У роботі є друкарські помилки та стилістичні погрішності, на які автору вказано.

Інших зауважень немає, дисертація написана літературною мовою, добре проілюстрована і з цієї точки зору залишає приємне враження.

Загальний висновок

Зважаючи на актуальність теми дослідження, його наукову новизну та практичне значення, використання адекватних методів, обґрунтованість висновків, вважаю, що дисертаційне дослідження Турлюк Вікторії Володимирівни «Програмування тренувального процесу легкоатлеток-бар'єристок на етапі спеціалізованої базової підготовки» відповідає наказу

Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України № 167 від 06.03.2019 року), а її автор Турлюк В. В. заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

доктор наук з фізичного виховання
та спорту, професор, завідувач кафедри
теоретико-методичних основ
фізичного виховання та спорту
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Р. Ф. Ахметов

Проректор з наукової і міжнародної роботи
Житомирського державного
університету імені Івана Франка,
кандидат економічних наук, доцент

Т. В. Боцян

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
Начальник відділу кадрів Житомирського
державного університету
імені Івана ФРАНКА

